

Från **Skräp** till **Skatt**

Riktlinjer för arrangörer

Hej!

Vad roligt att du vill använda Från Skräp till Skatt för att sprida inspiration och kunskap för en mer cirkulär och hållbar framtid!

Från Skräp till Skatt är ett utbildningsmaterial som handlar om cirkulär ekonomi, hållbar konsumtion och produktion och lokal utveckling. Det riktar sig dels till lärare som arbetar med Ung Företagsamhets processutbildning UF-företagande, dels till lärare och andra som är intresserade av att utbilda om cirkulär ekonomi och hållbart entreprenörskap. Från Skräp till Skatt används också för skolprogram kopplade till Science Centers verksamhet. Materialet är framtaget av Ung Företagsamhet i Norrbotten och Teknikens Hus, i samarbete med Region Norrbotten, Luleå tekniska universitet och det lokala näringslivet i Norrbotten, med finansiering från Tillväxtverket.

Vi välkomnar andra att utveckla sina egna regionala Från Skräp till Skatt-boxar. Undersök vilka verksamheter som finns nära er och vilka spillmaterial de har.

Det finns vissa riktlinjer som alla som vill använda sig av Från Skräp till Skatt behöver följa, du hittar dem här.

Riktlinjer

Skicka med lärarhandledningen

Vi har utvecklat en lärarhandledning för att bidra med fördjupad kunskap och förslag till övningar kring Från Skräp till Skatt-materialet. Lärarhandledningen ska alltid skickas med lådorna med spillmaterial.

Variera materialen och spegla er region

Det är mycket viktigt att tänka på att få med både en bredd och ett representativt urval av spillmaterial. Försök få med olika typer av material för att visa på vilka olika resurser som finns tillgängliga. Det är bra om er låda reflekterar er regionala särart.

Tänk på visuell utformning

Själva lådorna ska vara prydliga och helst vara gjorda av trä eller återbrukade material. Tygpåsar i stället för lådor går också bra. Logotypen Från Skräp till Skatt ska finnas med på utsidan av lådorna/påsarna. Allt spillmaterial ska ha etiketter som förklarar vad spillmaterialet är och vilket företag det kommer ifrån.

Använd mallarna för företagskortet

Vi har tagit fram ett paket med mallar för företagskort som vi vill att ni använder er av. I paketet finns även logotypen för Från Skräp till Skatt.

Det ska framgå vilka som ursprungligen tog fram Från Skräp till Skatt

Vill ni vidareutveckla Från Skräp till Skatt på något mer omfattande sätt? Till exempel översätta materialet till ett annat språk, eller lägga till nya delar till materialet? Vi välkomnar sådana initiativ! Det materialet måste i så fall fortfarande vara tillgängligt för andra att använda och vidareutveckla. Det behöver framgå att Från Skräp till Skatt ursprungligen togs fram av Ung Företagsamhet i Norrbotten och Teknikens Hus, i samarbete med Region Norrbotten, Luleå tekniska universitet och det lokala näringslivet i Norrbotten, med finansiering från Tillväxtverket.

Använd hashtaggen #frånskräptillskatt

Vi ser gärna att alla som använder materialet och lägger upp info i sociala medier använder sig av hashtaggen #frånskräptillskatt så att vi kan inspirera varandra. Vi blir särskilt glada om ni tar en bild som visar upp allt ert spillmaterial och delar den. Vi ser att det finns pedagogiska poänger med att kunna ge exempel på spillmaterial från olika geografiska platser. Det öppnar möjligheter för att diskutera teman som företagandets villkor, miljöhistoria och varför vissa näringar etablerar sig i vissa regioner.

Håll koll på vad materialen innehåller

OBS! En mycket viktig aspekt att ta hänsyn till när ni arbetar med spillmaterial är att hålla koll på vad materialen innehåller. Vi ser till exempel ofta att UF-företag vill göra smycken av metallspill. Det kan vara en jättebra idé, men de måste i så fall vara säkra på att spillmaterialet inte innehåller hälsofarliga ämnen som bly eller nickel. Ett annat exempel kan vara ett UF-företag som vill göra fågelholkar av träspill. Det är en superbra idé, men de behöver ta reda på att träbitarna inte är impregnerade med något som kan vara farligt för fåglarna. Företagen som ni får spillmaterialen av kan svara på frågor om materialen.

Samverkan mellan Ung Företagsamhet och Science Centers

Ung Företagsamhet i Norrbotten och Teknikens Hus har utvecklat Från Skräp till Skatt tillsammans. Vi har också samverkat med Region Norrbotten, Luleå tekniska universitet och det lokala näringslivet i Norrbotten. Vi har sett flera fördelar med samverkan mellan Ung Företagsamhet och ett Science Center och vill med fördel uppmuntra Ung Företagsamhets olika regioner och respektive Science Center att arbeta tillsammans kring Från Skräp till Skatt.

Våra olika organisationer har delat kompetens kring pedagogik och interaktiva övningar, kunskap om hållbarhetsfrågor, kontakter med företag, tillgång till olika grupper av lärare och elever på grundskole- och gymnasienivå för att testa och sprida materialet och så vidare. Teknikens Hus har ansvarat för det praktiska arbetet med att tillverka lådor, kontakta företag, sammanställa material och förbereda det fysiska materialet.

Thomas Zobel, professor vid Luleå Tekniska Universitet, har granskat utbildningsmaterialet. Vi har också spelat in korta föreläsningar med honom om cirkulär ekonomi och hållbart företagande.

I slutänden kan Från Skräp till Skatt användas i båda våra organisationers ordinarie verksamhet. Ung Företagsamhet Norrbotten använder Från Skräp till Skatt för att inspirera elever inför UF-året, i början av UF-året och för att prata om cirkulär ekonomi med eleverna. Teknikens Hus använder Från Skräp till Skatt som en del av det ordinarie utbudet av skolprogram riktat mot gymnasie- och högstadielklasser. Passet kan med fördel även användas vid speciella temadagar, uppstart av lämpligt arbetsområde eller som fristående workshop med inriktning mot innovation eller entreprenörskap.

Tips kring att kontakta företag

Syftet med Från Skräp till Skatt är att arbeta med cirkulär ekonomi, hållbar konsumtion och produktion och lokal utveckling. För att få en tydlig lokal prägel på lådans innehåll valde vi att ta kontakt med både små och stora företag inom varierande branscher i närliggande region. Detta gav ett brett, lokalt material att arbeta med. När du tar kontakt med företag i din region kan du tänka på att:

- Se till att du har EN kontaktperson på varje företag.
- Berätta om syftet med arbetet, hållbarhet och entreprenörskap, och att de kan vara en del av framtidens cirkulära ekonomi.
- Berätta om hur ungdomar kan få upp ögonen för företaget som en framtida arbetsgivare eller samarbetspartner.

Tips om skolprogrammet

Teknikens Hus arbetar med att komplettera, stärka och inspirera både elever och lärare. Därför finns tydliga läroplanskopplingar i lärarhandledningen till Från Skräp till Skatt. Som inspiration till andra Science Centers kan Teknikens Hus dela med sig av presentationen som används under skolprogrammen. Du som vill ta del av denna presentation kan höra av dig till någon av Teknikens Hus skolpedagoger.